

ת"פ 52992/11/16 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד רפאל אדרי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 52992-11-16 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי
וכלכלה נ' אדרי

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
ע"י ב"כ עו"ד ניר מסורי
נגד
הנאשם רפאל אדרי
ע"י ב"כ עו"ד אברהם שהבזי

גזר דין

ההליכים - הסדר טיעון והרשעה:

1. כתב האישום הוגש בחודש נובמבר 2016 ובמהלך המשפט הובאו ראיות ונשמעו עדים, לרבות תחילתה של מסכת ההגנה בעדות הנאשם.
2. ביום 2.12.18, במסגרת הסדר טיעון שנכרת לאחר הליך 'גישור פלילי', הודה הנאשם בכתב האישום והורשע בעבירות הבאות:
 - א. השמטת הכנסה שיש לכללה בדו"ח שנערך על פי הפקודה, לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961;
 - ב. תרשומת כוזבת בדו"ח שנערך על פי הפקודה, לפי סעיף 220(2) לפקודה [שתי עבירות].
 - ג. הכנה וקיום של פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים, לפי סעיף 220(4) לפקודה [שתי עבירות].
 - ד. שימוש במרמה, עורמה ותחבולה, לפי סעיף 220(5) לפקודה [שתי עבירות].
3. בהתאם להסדר הטיעון נדחו הטיעונים לעונש לחודש אפריל 2019 לשם הסרת מחדל להנחת דעתו של פקיד השומה. המאשימה התחייבה, אם אכן יוסר המחדל, להגביל טיעוניה לעונש עיקרי של שישה-עשר חודשי מאסר ולצדו מאסר על תנאי וקנס. ההגנה מצידה לא הוגבלה בטיעוניה.
4. מועד הטיעונים לעונש נדחה מספר פעמים ואלה נשמעו בפני לבסוף ביום 5.12.19, לאחר שהוסר המחדל.

מעשי הנאשם:

1. מכתב האיטום בו הודה הנאשם, עולה כי בשנים 2006 ו-2007 (התקופה הרלבנטית) היה הנאשם הבעלים והמנהל של עסק להפעלה, השכרה, קניה ומכירה של מוניות. הנאשם העסיק נהגי מוניות כשכירים בעסק ושילם להם משכורות חודשיות בעד עבודתם. כמו כן, הנאשם השכיר לנהגי מונית עצמאיים מוניות ורישיונות להפעלת מוניות תמורת דמי שכירות.
2. כמפורט באיטום הראשון, בתקופה הרלבנטית לכתב האיטום פעל הנאשם במרמה, עורמה ותחבולה, במזיד ובכוונה להעלים את ההכנסות שהופקו מהעסק ולהתחמק ממס, כמפורט להלן:
 - א. הנאשם רשם בכזב את העסק בשם "טקסי דיל" בתיק העוסק המורשה של אחיינו, מאיר אביר, על אף שהעסק היה בפועל בבעלותו ושלמאיר אביר לא היה כל קשר לעסק, וזאת על מנת להסתיר את פעילותו העסקית ואת הכנסותיו מהעסק.
 - ב. הנאשם נרשם בכזב כשכיר בעסק וקיבל משכורת מהעסק, על אף שבפועל לא היה שכיר בעסק אלא הבעלים והמנהל של העסק.
 - ג. הנאשם פתח חשבון עו"ש בבנק הפועלים, סניף 756 השקמה, על שם אחייניתו, אורטל וקנין, ונרשם בו כנהנה. הנאשם השתמש בחשבון הבנק האמור עבור העסק, והופקדו בו הכנסות שהופקו מהעסק, וזאת על מנת להסתיר את פעילותו העסקית של הנאשם ואת הכנסותיו מהעסק.
 - ד. בתקופה הרלבנטית הפיק הנאשם מעסקו הכנסות בסכום בלתי ידוע למאשימה, אך לא פחות מ-1,905,770 ₪.
 - ה. כך, הנאשם לא הודיע לפקיד השומה על פתיחת עסקו; ניהל פנקסי חשבונות ורשומות כוזבים; הגיש לפקיד השומה דו"ח כוזב באשר להכנסותיו מהעסק בשנת המס 2006, שבו דיווח על היותו שכיר בעסק ועל הכנסותיו ממשכורת בסכום של 42,016 ₪, אך לא דיווח על היותו בעל העסק ועל הכנסותיו מהעסק; לא הגיש לפקיד השומה דו"ח באשר להכנסותיו מהעסק בשנת המס 2007; הנאשם השתמש במרמה, עורמה ותחבולה, במזיד ובכוונה להעלים הכנסות שהופקו מהעסק בתקופה הרלבנטית, בסכום שלא פחת מ-1,905,77 ₪, ולהתחמק ממס;
3. כמפורט באיטום השני, ביום 27.11.07 נדרש הנאשם להגיש עד יום 31.12.06 דו"ח על רכוש והתחייבויות שלו, של בת זוגו ושל ילדיו שטרם מלאו להם 18 שנה ("הצהרת הון"). במענה לדרישה זו הגיש הנאשם ביום 16.7.08 הצהרת הון כוזבת, שבה הוא לא דיווח על חשבון העו"ש בבנק הפועלים, סניף 756 השקמה, שאותו הוא פתח על שם אחייניתו אורטל וקנין, ושבו הוא נרשם כנהנה. במעשים אלה רשם הנאשם תרשומת כוזבת בהצהרת הון שאותה נדרש להגיש לפקיד השומה במזיד ובכוונה להעלים הכנסות שהופקו מהעסק ולהתחמק ממס.

ראיות ב"כ הצדדים לעונש:

מטעם המאשימה הוגש הסדר תשלומים בתיק שנחתם ביום 4.12.19, במסגרתו ישלם הנאשם למס הכנסה סך כולל של 360,000 ₪ במהלך שנת 2020 וסך כולל של 360,000 ₪ במהלך שנת 2021.

כן הוגש הסכם בעניין שומת מס הכנסה.

מטעם הנאשם העידו עו"ס שרון ימיני (אשר חוות דעתו הוגשה וסומנה נע/1) ואשתו הגב' נטלי אדרי.

מחוות דעתו של עו"ס ימיני (מיום 25.11.19) עולה כי הנאשם בן 46, אלמן ונשוי בשנית, אב לחמישה ילדים, שניים בגירים ושלושה פעוטות).

גדל במשפחה נורמטיבית, ברוכת ילדים, השלים 8 שנ"ל ולאחר מכן למד ספרות ועבד כספר עד גיוסו לצבא. לאחר שנישא לבת זוגו והשתחרר מהצבא (בטרם שרת שירות מלא) שקע בחובות כבדים שגררו פניות מגורמים בשוק האפור, לרבות אלימות ואיומים. הנאשם החל בשנת 1997 לעבוד בתחום המוניות, ובשנת 2003 התגלה אצלה גידול סרטני בגזע המוח, בעקבותיו לאחר שנים של טיפולים נפטרה בשנת 2010. בכל אותו הזמן נדרש הנאשם לטפל באשתו, בשני ילדיהם, ולהתמודד עם נשוי מהשוק האפור, והחל לצרוך אלכוהול וסמים בדפוס מסלים. כשנה לאחר מות אשתו פנה לטיפול גמילה. לאחריו חלה התאוששות רגשית ובצדה התרחבות כלכלית, מיסד את עסק המוניות שהקים, נישא מחדש ולבני הזוג שלושה ילדים האחד בן שלוש ותאומים בני שנה וחצי. למרבה הצער אשתו השנייה חלתה אף היא במחלת הסרטן. הנאשם עצמו עבר שלושה צנתורים במהלך שנת 2014 ושני צנתורים נוספים בסמוך למועד הטיעונים לעונש, והוא חושש כי במידה ויוטל עליו עונש מאסר לא יוכל לסייע בידי אשתו ולא יעמוד לצד ילדיו הקטנים.

ביחס לעבירות מסר הנאשם כי עקב חובותיו לא יכול היה לפתוח חשבון בנק תחת שמו ולכן הצטרף לחשבון הבנק של אחייניתו, ולאחר שהצליח לסגור את חובותיו הסדיר את חשבונותיו על שמו. לדבריו מאז שנת 2007 העסק מתנהל באופן מסודר וצומח, ללא מעורבות בפלילים וללא תקלות ואי סדרים חשבונאיים, והעבירות עומדות בפער לאופן בו העסק מנוהל כיום.

בשים לב לנורמטיביות במהלך כל חייו, על אף הקשיים עימם התמודד, בשים לב לכך שחלפו 12 שנים מאז ביצוע העבירות, ללא עבירות נוספות מאז ותוך ארגון העסק מאז, ובשים לב למצבו הבריאותי ולמצוקות אותן חווה בימים אלה, המלצת העו"ס היא להטיל על הנאשם עונש ממשי, וככל ששוקל בית המשפט הטלת עונש מאסר מומלץ כי ירוצה בדרך של עבודות שירות ולצידן קנס כספי. בשולי המלצתו התייחסות לצורך להמשך מעקב טיפולי ומעקב אחר ניקיון מסמים ואלכוהול.

אשתו של הנאשם, הגב' נטלי אדרי, מסרה אודות מצבה הרפואי, קשייה היום-יומיים בעקבות מחלתה והעזרה הרבה והנחיצות של הנאשם בבית, בטיפול בה ובילדיהם הקטינים.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש:

ב"כ המאשימה הדגיש כי הנאשם ביצע מספר פעולות במשך השנים 2006 עד 2008 שמטרתן מרמה בתחום המס, רישום עסקו על שם אחר, פתיחת חשבון בנק על שם אחר, אי דיווח על הכנסות אי הגשת דוחות והגשת הצהרת הון כוזבת. נטען כי יש להילחם בתופעה של העלמות מס, כאשר הערך החברתי הנפגע הוא ערך השוויון בנטל המס והפגיעה בסדר החברתי ובפעילות התקינה של מנגנון קביעת המסים, פגיעה בקופה הציבורית והטלת מעמסה כספית

מוגברת על כלל הציבור. עבירות המס מתבצעות לרוב על ידי אנשים נורמטיביים ולכן נפסק כי אין לייחס לכך משקל משמעותי בגזירת העונש. הנאשם אף החטיא את בני משפחתו אשר בשמם השתמש בביצוע העבירות נטען כי מכיוון שמעשיו התבצעו בתקופה ארוכה יש בהם ללמד על רמת מרמה ותחכום גבוהים במיוחד, כאשר הנאשם הפיק רווח כספי. בנסיבות אלה נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, וכי בהתאם לסעיף 40ז. לחוק העונשין הרי שיש לפעול להחמרת הענישה לשם הרתעת הרבים, וזאת בשים לב לקושי באיתור והוכחת העבירות מסוג זה (קושי אשר בענייננו גרם לכך שעבירותיו של הנאשם נחשפו ונחקרו רק בשנים 2013-2014). בשים לב להודאת הנאשם, להיעדר עבר פלילי, להסרת המחדל האזרחי (אם כי באיחור ניכר ממועד הכרעת הדין), ובשים לב לנסיבותיו האישיות ולחלוף הזמן האובייקטיבי מאז ביצוע העבירות, עותרת המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 50,000 ₪.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בעניין חשבוניות כוזבות, בנסיבות החמורות יותר מענייננו, בה נקבע כי המתחם נע בין 12 ל-24 חודשים והושתו בין 14 ל-15 חודשי מאסר בפועל, וקנס של 50,000 ₪ (רע"פ 6779/19 מוראד נ' מדינת ישראל (2019) ורע"פ 460/07 הדואן נ' מדינת ישראל (2017)). עוד הפנה התובע לרע"פ 7773/06 חננאל נ' מדינת ישראל (2016), לעפ"ג 16931-03-16 חננאל נ' מדינת ישראל (2016) ולעפ"ג 62832-02-16 מור נ' מדינת ישראל (2016) בעניין השמטת הכנסה בסך שנע בין מיליון לשני מיליון ₪, בהם כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 או 12 חודשים (בהתאמה) ל-24 חודשי מאסר והוטלו עונשים בני 10 ו-12 חודשי מאסר בפועל (בהתאמה) וקנס בסך 50,000 ₪ וזאת אף שלא הוסרו המחדלים.

ב"כ הנאשם מנגד עמד על לקיחת האחריות של הנאשם, שבאה לידי ביטוי בהודאתו ובהסרת המחדלים, המעשים בוצעו עקב מצוקה קשה של הנאשם, ומרגע שקיבל הפטר בשנת 2008 פתח תיק במס הכנסה על שמו, מלווה אותו מאז רואה חשבון קבוע, ואכן חוקרי מס הכנסה שבדקו את התיק לא מצאו רבב משנת 2008. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה במסגרתה הוטלו על נאשמים עונשי עבודות שירות, בהתחשב בנסיבות אישיות חריגות או בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. כן נטען להסרת המחדל השפעה על מתחם העונש ההולם, כאשר רף הענישה התחתון צריך להיות כופר והרף העליון תשעה חודשי עבודות שירות, וכי בית המשפט סטה במקרים מסוימים ממתחם העונש ההולם לנוכח שיהוי שהיה פחות מהשיהוי בענייננו. מתחם הקנס עפ"י הפסיקה נע בין 20 ל-50 אלף ₪, נטען כי הטלת עונש מאסר ממשי על הנאשם תגרום לו ולמשפחתו נזק משמעותי וכי יש להסתפק בעניינו בענישה של חמישה חודשי מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. לעניין הקנס ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בתשלומים חודשיים של 30,000 ₪ שיהא עליו לשלם במשך שנתיים הקרובות במסגרת הסדר התשלומים בעניינו. כתימוכין לעתירתו הפנה ב"כ הנאשם לאסופת פסיקה.

דין ומסקנות:

1. מקום שלא הגיעו הצדדים להסכמות במסגרת הסדר הטיעון לעניין מתחם העונש ההולם, ייקבע ראשית לכל המתחם:

א. הערך המוגן בו פגע הנאשם הוא מנגנון קביעת המסים והשוויון בנטל המס, כאשר בהתנהלותו תרם הנאשם לכך שכלל ציבור משלמי המס נדרש לשאת בנטל גדול יותר, ומהקופה הציבורית נגרע חלקו של המשתמט;

ב. הנאשם היה המבצע העיקרי והנהנה העיקרי מפירות עבירותיו, שנמשכו כשנתיים, ואשר הצריכו את

הקמתה והפעלתה של מסכת מעשים מצדו ובהם רישומים כוזבים והגשת דוחות כוזבים למס הכנסה;

ג. סכום ההשמטה עומד על כ-2 מיליון ₪, כאשר נטלו של הנזק מוטל על כתפי הציבור;

ד. הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, לדבריו, היו בעיקרן דוחק כלכלי וגורמי גביית חובות אגרסיביים שפעלו נגדו. אין לתת לנסיבות מסוג זה משקל מכריע;

ה. שקלולן של רמת הענישה הנוהגת ונסיבות המעשה יצדיקו את קביעתו של מתחם העונש ההולם בין תשעה חודשי מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין עשרים וארבעה חודשי מאסר, וכן לקנס שגובהו בין 40,000 לבין 100,000 ₪;

2. לא מצאתי כל הצדקה של-ממש לחריגה מהמתחם שנקבע.

3. לעניין קביעת העונש בתום המתחם נתתי דעתי לכך שהמעשים נערכו לפני כשלוש-עשרה שנים ופסקו ביוזמת הנאשם, אשר נעדר עבר פלילי וככלל מנהל את ענייניו על דרך הישר. אף שהמעשים נחשפו לראשונה בשנת 2010, הוגש כתב האישום רק בשלהי שנת 2016. הנאשם הסדיר את התשלומים בעניינו וחתם על שומת מס. נסיבותיו האישיות של הנאשם אכן טראגיות ומצערות, כאשר הנאשם אשר שיקם את חייו, נישא מחדש והקים משפחה צעירה וחדשה, נותן עתה את הדין על עבירות שנערכו בשנים 2006-2008 ופסקו מיוזמתו, ואין חולק על כך ששליחתו עתה למאסר ראשון מאחורי סורג ובריח, לאחר שעבר מספר צנתורים ואשתו החולה וילדיו הקטינים זקוקים לעזרתו, תסב פגיעה של ממש לנאשם ולמשפחתו.

4. דומני כי עתירתה של המאשימה להשית על הנאשם עונש של שישה-עשר חודשי מאסר בפועל אינה מחויבת לנוכח רמת הענישה אליה הפנתה ובשים לב לנסיבות בעניינו. אינטרס הציבור סובל את מיקום עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, לעניין מאסר, בשקלול נאות של הנסיבות. גם הקנס יוטל במתינות ההולמת את אותן נסיבות, ביתר מועט על עתירת התביעה, לנוכח העונש העיקרי שיוטל.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. תשעה חודשי מאסר, שירוצו בעבודות שירות, החל מיום 26.02.20 במרכז עבודה שיקומי (מע"ש) רב איכויות, ברחוב קינמון 8 בת-ים. הנאשם מוזהר כי אי-ציות להוראות הממונה על עבודות השירות או הממונים במקום העבודה, יוביל להפסקת העבודות ולהמשך ריצוי המאסר בכליאה. תשומת-לב הנאשם להוראות שבחוות דעתו של הממונה.

ב. מאסר על-תנאי בן תשעה חודשים למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי פקודת מס הכנסה שהנה פשע.

ג. מאסר על-תנאי בן ארבעה חודשים למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי פקודת מס הכנסה שהנה עוון.

ד. קנס בסך 60,000 ₪ או שבעה חודשי מאסר נוספים תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים,

שוויים ורצופים, שהראשון שבהם לא יאחר מיום 01.03.20. מחדל או עיכוב באחד התשלומים יעמיד מלוא הסך לפירעון מיידי. בקשות לעניין דחייה נוספת או תשלומים, יש להפנות למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות;

עותק גזר הדין יישלח לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ט טבת תש"פ, 26 ינואר 2020, במעמד הצדדים.